

Biuletyn Polonistyczny

19.03.2025

Data wydarzenia: 24.03.2025

Hasło: Archiwum. Seminarium na 125. urodziny Marii Dłuskiej

Typ wydarzenia: Konferencja

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN

Archiwum Kobiet Instytutu Badań Literackich PAN wraz z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego zapraszają do udziału w konferencji „Hasło: Archiwum. Seminarium na 125. urodziny Marii Dłuskiej”, które odbędzie się 24 marca 2025 r. w formie zdalnej.

Celem wydarzenia jest przybliżenie biografii i pisarstwa Marii Dłuskiej – polskiej teoretyczki wiersza, poetki i nauczycielki akademickiej, związanej przez lata z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas seminarium zaprezentowane zostaną zarówno referaty poświęcone twórczości badaczki, jak również zagadnieniom pokrewnym: wersologii, kobiecym archiwom, literaturze literaturoznawców i innym.

Obrady odbędą się w formie online za pośrednictwem platformy Zoom, będą również w całości transmitowane na stronie Archiwum Kobiet na portalu [Facebook](#). Wszystkie osoby zainteresowane wzięciem udziału w dyskusji na platformie Zoom prosimy o wypełnienie i przesłanie organizatorom poniższego formularza (zob. [link](#)). W dniu wydarzenia zostanie Państwu przesłany link, który umożliwi wzięcie udziału w obradach. Serdecznie zapraszamy wszystkie zainteresowane Osoby!

Program konferencji:

10.00 – Barbara Ratyńska (IBL PAN), Krzysztof Andruczyk (IBL PAN, UwB):
Archiwum Kobiet: wykład otwierający

10.30 – Maksymilian Odrzywołek (UW): *Hasło: Maria Dłuska. Co (od)kryły archiwa?*

11.00 – Adela Kobielska (UW): *Praga 1838/39: zapiski z kwerendy (dziennik Wojciecha Cybulskiego)*

11.30 – Katarzyna Kaczmarek (UMK): *Rękopisy towianek i międzywojenne odpisy dokumentów rapperswilskich – cenne źródła do dziejów Koła Sprawy Bożej*

Biuletyn Polonistyczny

12.00 – Danuta Ulicka (UW): *Kazimierz Twardowski filozof i poeta: między racjonalizmem a emocjonalizmem. Intymistyczne gatunki mowy*

12.30 – Izolda Kiec (UAP): *Ewa Pohoska. Dziennik jako archiwum intymne i artystyczne*

13.00 – Przerwa

13.30 – Sylwia Nowak-Bajcar (UJ): *Ivo Andrič w Krakowie. Życie miłosne noblisty w świetle badań archiwalnych*

14.00 – Dominika Pękalska (UW): *Perspektywy badania archiwaliów Maryli Wolskiej (1873–1930)*

14.30 – Monika Kopcik (UW): *Mobilna kronika: bruliony literackie w Archiwum Karola Szymanowskiego*

15.00 – Lucyn Marzec (UAM): *Estetyka archiwum: archiwalna immersja i interakcyjność*

15.30 – Przerwa

16.00 – Monika Rudaś-Grodzka (IBL PAN): *„Diabeł śpiewności” – popęd śmierci w poezji Marii Konopnickiej*

16.30 – Katarzyna Kuczyńska-Koschany (UAM): *Wersolożka versus „człowiek-wiersz”. Dłuska, Tuwim i konteksty*

17.00 – Dyskusja zamykająca

18.00 – Koniec

Punktem wyjścia wydarzenia jest prezentacja nowego wydania hasła poświęconego autorce *Próby teorii wiersza polskiego*. Dzięki przeprowadzonym w ostatnich latach kwerendom można przedstawić znakomitą uczoną jako poetkę, intymistkę, dramatopisarkę, ale również jako młodą kobietę, prowadzącą w latach 20. i 30. badania, których wagi nikt jeszcze wówczas nie mógł przewidzieć. Ostatnie lata w naszej dyscyplinie tak owocnych przykładów pracy z archiwum znają jednak dużo więcej. Stąd idea, by wokół rocznicy urodzin badaczki utworzyć przestrzeń, w której wybrzmi archiwalny i literaturoznawczy wielogłos.

Wersolożka i językoznawczyni oraz poetka i autorka nieznanych dramatów. Wielka uczona, a w młodości harcerka i legionistka Ochotniczej Legii Kobiet. 24 marca 1900 roku w Kursku na świat przyszła Maria Dłuska. Jej dokonania w dziedzinie teorii wiersza – niczym twórczość Jana Kochanowskiego w historii poezji polskiej – stanowią punkty przełomowe w historii dyscypliny. Dla kolejnych pokoleń studentek i studentów pierwszego roku filologii polskiej Dłuska to *Wiersz*, a więc język dojrzałej teorii, pod którym trudno dostrzec osobę Autorki. Dzięki archiwom można

jednak pokazać nie tylko osobę, lecz także przede wszystkim różnorodność form jej języka, nie tylko języka teorii wiersza, oraz wielość źródeł ją kształtujących.

Adres: wydarzenie online

Opłata: bez opłat

Do pobrania:

- Zaprośnienie_125_urodziny_Marii_Dłuskiej.pdf
- plan_ostateczny_urodzinMD.pdf

Słowa kluczowe: Dłuska Maria, wersologia, archiwum